

EGY 1526. ELŐTTI ISMERETLEN KÉZIRATOS FORMULÁS KÖNYV.

— MÁSODIK ÉS BEFEJEZŐ KÖZLEMÉNY. —

198. *Procuratorium sine speciale mandatum in bona forma.*

Nos Sigismundus Dei et apostolice sedis gracia episcopus ecclesie Quinqueecclesiensis, notum facimus tenore presencium quibus expedit vniuersis, quod nos de fide et legalitate ac multiplici experientia honorabilium ¶ et ¶¹⁾ familiarium nostrorum dilectorum ad plenum confisi eisdem simul et cuilibet eorum in solidum altero absente, vt ipsi simul aut alter eorum, cum reverendissimo ac illustrissimo domino domino Ascanio Maria etc. vicecancellario super arendacione abbacie Pechwaradini site in Hungarie dyocesis nostre ¶. mentem nostram declarare ac deinde super abbacia ipsa ea qua eis videbuntur nostro nomine et in persona tractare, disponere ordinare, illam in arendam accipere pacifice promittere, nosque in forma camere apostolice, omnibus melioribus modo via iure causa et forma, quibus melius et efficacius fieri potest et debet, obligare assecurare omnia denique alia et singula in ipsa causa agere, statuere decernere et concludere possint seu possit, que nos ipsi agere statuere, decernere et concludere possemus, eciam si talia forent que mandatum exigent magis speciale quam presentibus sit expressum, de quibus habenda foret mencio specialis, plenam et omnimodam dedimus et concessimus immo per presentes, damus et concedimus facultatem, promittendo nos harum serie, omnia ea, que prefati ¶ et in dicta causa cum prefato reverendissimo domino Ascanio tractauerit, disposerit, ordinauerit, efecerit et concluderit rata, grata, et firma habere, eaque inuiolabiliter obseruare, in quorum omnium et singulorum premissorum fidem et testimonium,

¹⁾ Itt a stylonarium szerkesztője a T. vagy más betű helyet jelet használ a név jelölésére.

presentes literas nostras manu propria subscriptas et sigillo nostro solito et vsuali iussimus appensione communiri. Datum Bude die T. anno T. etc.

Formularium 126. oldal.

199. *Promissio Gregori de D. super captiuitate sua.*

Nos capitulum ecclesie Quinqueecclesiensis, memorie commendamus per presentes, quod venerabilis dominus Gregorius de D. socius et concanonicus noster nostram personaliter veniendo in presenciam, sponte et libere, vltroneaque voluntate confessus est, retulitque in hunc modum, quod licet ipse hiis temporibus transactis, propter certos excessus suos per reuerendum dominum Sigismundum episcopum, dominum et prelatum nostrum tanquam pastorem gregis sibi crediti, detentus ac carcerari manicipatus, necnon pro modulo culpe et reatus sui fuerit emendatus, tamen quia ipse dominus et prelatus noster generosus de benignitate et generosa clemencia sua seueritatem pene mitigando ab ipsa captiuitate et carceris detencione eundem eliberasset et cum eodem gratiam fecisset, ob hoc ipse id promisisset et promisi omni subterfugio semoto pure et simpliciter coram nobis, quod ipse, amodo imposterum prefato domino nostro generoso et capitulo dicte ecclesie fidelis erit, fideliaque exhibebit seruicia et cum dominis de capitulo nostro tam in dignitate positis, quam singulis canonicis et personis racione et pretextu antefate captiuitatis et ceteris omnibus ex hunc secutis odiis dampnis et iniuriis litem controversiam et causam et dissidia de cetero vlllo vnquam tempore attentabit neque presumet nec mouebit sew suscitabit sed postposito omnino animi sui grauedine et indignacionis contempcione, pacem colere parcialitates et rumores non admittet inter fratres, quodque posse suo vitam suam iuxta dignitatis sue decencia, vt talem decet virum, reformabit et charitatem fraternam obseruabit ad que singula premissa inconcusse et illibate obseruando idem dominus Gregorius doctor cum subscriptione manus sue proprie obligauit, spontanea voluntate coram nobis testimonio presencium mediante. Datum feria quinta proxima etc.

Formularium 127. oldal.

200. *Procuratorium in bona forma per venerabilem dominum Barczanij.*

Nos Nicolaus de Chaak, electus, postulatusque et confirmatus ecclesie Chanadiensis, memorie commendamus tenore presencium significantes quibus expedit vniuersis et singulis, quod nos omnibus melioribus modo via iure forma et causa quibus melius et efficacius possumus et debemus, fecimus constituimus et creamus nostros veros et legitimos procuratores

actores factores et negociorum nostrorum gestores in omnibus nostris et ecclesie nostre causis, coram quibuslibet iudicibus ordinariis vel delegatis datis vel dandis secularibus vel ecclesiasticis, honorabilem magistrum Georgium Zondy et nobilem Georgium Dorozlay de Dorozlo ad agendum, defendendum calumpnie et eciam ad litem et cuiuslibet alterius generis iuramentum in animam nostram prestandum testes et alia quelibet probacionum genera producenda, paciscenda, concordanda transigenda ad expensas iurandas et easdem leuandas, absolucionisque beneficium, a quacunque excommunicacionis sententia a iure vel ab homine lata vel ferenda, semel pluriesve simpliciter vel ad cautelam petendo appellando, apostolosque extrahendo, vnum quosque vel plures procuratorem seu procuratores loco sui cum simili vel limitata potestate substituendo et reuocando et alios de nouo substituendo et generaliter omnia et singula faciendo, que in premissis et circa eorum quodlibet forent necessaria seu quomodolibet opportuna, eciam si talia forent que mandatum magis speciale exigent et que nos constituendo facere possemus, si personaliter interessemus, promittentes nichilominus nos ratum et firmum perpetuo habituros, quicquid per dictum magistrum Georgium nomine procuratoris et per substitutos ab eodem actum factum et procuratum fuerit, super quo presentes literas nostras sub sigillo nostro autentico duximus concedendas. Datum Chanadini die T. Anno Domini millesimo quingentesimo decimo etc.

Formularium 128. oldal.

201. *Compromissum.*

In nomine Domini Amen. Cunctis publici instrumenti huius seriem intuentibus et legentibus pateat euidenter et sit notum quod anno a natiuitate eiusdem *millesimo quingentesimo tredecimo, indicione duodecima die vero prima mensis iunii, hora nonarum vel quasi* in domo habitacionis reverendi domini Clementis episcopi Seweriensis in Civitate Chanadiensis fundata, pontificatus siquidem sanctissimi in Christo patris et domini nostri domini Iulii diuina prouidencia pape secundi anno sexto in mei notarii publici testiumque sub et infrascriptorum presentibus personaliter constituti venerabiles domini Seraphyn prepositus collegiate ecclesie sancti saluatoris in dicta ciuitate Chanadiensi fundata cathedralis ab vna. parte vero ex altera Michael de Banmonosthra, Orodienensis archidiaconi et Canonici ecclesie Chanadiensis solenniter et per expressum protestati sunt, quod quamuis alia inter partes racione et pretextu percpcionis cathedralici ecclesiarum parochialium in possessionibus T. et T. vocatarum in dyocesis Chanadiensis existencium habitatarum varie lites et differencie controuersionumque siue con-

tencionum materie mote suborte et suscitata ac in sede spiritali diucius ventilata extitissent, tamen inter eedem partes. matura inter se deliberacione perhabita prescriptas vniuersas et quaslibet causas ac differencias preuia racione inter easdem motas et intentatas reuisioni discussioni et finali conclusioni prefati reverendi domini Clementis episcopi Seweriensis ac dominorum Stephani Zarwadÿ, Pauli Feÿer de Pesth, Siluestri de Transilvania, Johannis de Nylka et Valentini de Nagh-pethrÿ predictae ecclesiae Chanadiensis cathedralis ac magistri Martini de Ghÿarmath pretacte collegiate sancti Saluatoris de eadem Chanadino ecclesiarum per easdem partes equaliter electorum, tanquam ipsarum parcium arbitrorum et amicabilium compositorum subinferunt et consenserunt et compromiserunt ac stipulacione solenni compromissum siue compromissionem fecerunt ita quod ipsi omnes in communi concordia maior eciam pars eorum in communi concordia, presente et absente, citato et non citato, actore vel in causam attracto ac citatis et non citatis ipsis vtriusque partibus, primo secundo tercio et quarto discutere et arbitronare possint et valeant de et super premissis omnibus et singulis inter dictas partes procedere precipere dicere sentenciare pronuncciare et amicabiliter componere in iure et facto de iure tantum et de facto tantum et vtroque modo presentibus et absentibus partibus, vna citata et altera non citata ac vtraque citata stando et sedendo, in scriptis et sine scriptis ad ipsorum scilicet arbitrorum ac amicabilium compositorum vel maioris partis in concordia citatorum et non citatorum ad arbitrium liberam voluntatem de simplici tamen ac de plano et pretermissio strepitu et figura iudicii iurisque penis et rigoribus, sola facta veritate et equitate naturali inspecta promittendo insuper et promiserunt dicte partes sibi vicissim et alter utrum stipulando, vna scilicet pars alteri et alia alteri stipulando presens premissum et omnia et singula in eo contenta et ea que in gratiam concordiae per ipsos arbitros prefato domino Michaeli Orodien- sisy archidiacono interim in possessione permanendo dicta precepta pronuncciata et amicabiliter componendo arbitrata fuerunt ex nunc prout ex tunc et ex tunc prout ex nunc attendere et obseruare ac in nullo contrafacere vel contraire sub pena ducentorum florenorum et amissione omnes iuris quod habent et haberent in precepcione dicti cathedralici ecclesiarum prescriptarum, que pena tocies et exigi et peti possit cum effectu, quociens contrafactum fuerit in premissis aut in aliquo premissorum de omnibus preceptis et de efusionibus expensarum super quibus omnibus et singulis premissis prenotati domini Seraphin prepositus cathedralis et Michael Oro-

diensis archidiaconi et canonici prefate ecclesie Chanadiensis a me notario subscripto, vt ipsis superinde vnum vel vna publicum vel publica instrumentum sew instrumenta confici pecierunt et requisierunt, quod et feci officio tabellionatus mei incumbente. Acta sunt hec et facta anno indicione die mense hora loco et pontificatu quibus supra presentibus ibidem honorabilibus discretis Petro de Kwnagotha, Blasio de Transsiluania presbiteris ac Georgio subdiacono et Luca literato de Themeswar testibus fidedignis ad premissa audienda vocatis et requisitis.

Subscriptio.

Et ego T. literatus natus circumspecti¹⁾ de dyocesis sacra apostolica auctoritate notarius publicus, quia premissis protestacionibus compromissionibus aliisque omnibus et singulis dum sic vt premittitur fierent et agerentur, vnacum prenomnatis testibus presens fui, eaque omnia et singula sic fieri vidi audiui. Ideo hoc presens publicum instrumentum manu mea propria fideliter conscriptum exinde confeci et in hanc publicam formam redigi signaque et nomine meis solitis et consueta signaui notaui et roborauit in fidem robur ac testimonium omnium et singulorum premissorum, rogatus pariter et requisitus.

Formulárium 129. oldal.

202. *Vt decimas agnelloꝝ frugumque et bladꝝ plebanus extradari faciat cum suis parochianis sub interdicto ecclesiastico cum inserta citacione forma.*

Stephanus de Naghlwche dd lector canonicus et vicarius Jauriensis dilectis nobis in Christo discretis dominis¹⁾ : de : et : de : ecclesiarum parochialium plebanis dyocesis Jauriensis salutem et mutua in Domino charitatem et nostris firmiter obedire mandatis. Noueritis quod quia venerabilis dominus Stephanus de Iborlyczko prepositus cathedralis dicte Jauriensis ecclesie, hunc honorabilem dominum Stephanum presbiterum de Kaÿor capellanum suum ad decimaciones decimarum dicationesque et connumeraciones frugum bladꝝ apumque ac aliarum rerum inmutare decimari solitarum de bonis et fructibus colonorum, predictarum possessionum T. et. T. ac pertinentiis earundem mense sue prepositure provenire debencium, duxit transmittendum, quarum vobis dominis predictis mandamus in solidum in virtute salutaris obediencie et sub excommunicacionis pena, quam in vos nisi feceritis, que vobis in hac parte iniungimus, ferimus in hiis scriptis, quamuis vniuersos et singulos utriusque sexus homines, in predictis possessionibus et earundem pertinentiis commorantes, vestras

¹⁾ Itt a nevek helyére kettős pontot tett a szerkesztő.

scilicet parochianos ad decimas soluendos auctoritate nostra vobis in hac parte per presentes concessa, diligenter moneatis et requiratis, quas et nos serie presencium sic monens et requirens, vt ipsi decimas frugum bladorum et apum ac aliarum rerum decimari solitarum, eidem domino Stephano presbitero quiete et pacifice exigere ac easdem decimari dicare et connumerare permittant decimasque dicatas et connumeratas in specie integro et cum effectu extradare et exoluere debeant et teneantur, rebellibus vero et ipsas decimas extradare recusantibus firmum ecclesiasticum interdictum in forma ecclesiae consueta obseruatis, tamdiu donec et quoutque ipsas decimas extradederint et huiusmodi interdictum per predictum dominum Stephanum eisdem relaxatum fuerit et nichilominus si per eundem dominum Stephanum requisiti fueritis vniuersos et singulos vtriusque sexus homines, ratione premissarum decimarum ac impedimentorum ex huic sequencium, quos vobis idem dominus Stephanus nominauerit ad terminum competentem in nostram preemptoriam citetis presenciam, et post hec seriem huiusmodi citacionis vestre ac quicquid in premissis feceritis nobis consciendo rescribatis presentibus in specie remissis. Datum die vigesima prima mensis T. etc.

Formulárium 130—31. oldal.

203. Annuncia ab episcopo vt presbiter. Rome promotus sub sua dyocesi valeat celebrare primicias et dispensacio cum eodem, quo se ad titulum ficticium promouere fecit.

Nos Lucas dei et apostolice sedis gracia episcopus ecclesie Zagrabiensis, in Christo nobis dilecto discreto patri Michaeli de Monozlo nouo presbitero nostre dyocesis Zagrabiensis predictae salutem paterna cum benedictione; ex quo te non rite et illegitime ad omnes sacros clericorum ordines eciam sacerdotii inclusiue in Curia Romana promotum aptumque et idoneum in eisdem ministrando comperimus annuimus et nostra auctoritate ordinari concedimus per presentes, vt quandocunque et vbicunque in nostra dyocesi predicta malueris, tuas primicias solennizare et in ordinibus susceptis ministrare ac dum et quando tibi videbitur, opportuna in ecclesia aut extra eandem in cimiterio in altari videlicet viatico, consecrato coram cunctis christi fidelibus ibidem congregatis, inde tamen prius exclusis excommunicatis et interdictis, dicere, peragere celebrareque valeas atque possis de licencia gracia et admissione nostra speciali, dum tibi aliud aliquod non obsistat canonicum impedimentum et eciam quod per falsam suggestionem tempore promocionis tue factam super eo, quod te ad titulum perpetui capellanatus in ecclesia beati Thome apostoli, in oppido Monozlo vocata, predictae nostre Zagrabiensi fundata possidendum, cum

eundem non possides, nec ius eiusdem habueris, promoueri feceris auctoritate nostra ordinaria predicta, tecum dispensamus vigore et testimonio presencium literarum nostrarum mediante. Datum etc.

Formularium 132. oldal.

204. *Forma gracie expectatiue.*

Tiszta formula.

205. *In facie possessionis dum nulla fit contradiccio, demum in capitulo.*

A bácsi káptalan jelent II. Lajos királynak.

206. *Contradiccione facta in facie possessionis, demum in captiulo.*

Tiszta formula.

207. *Diuisionalis.*

Tiszta formula.

208. *Quando fit contradiccio multimode, exemplum:*

Tiszta formula.

209. *Recaptiuatoria priuilegialiter sic emannabitur.*

Capitulum ecclesie Bachiensis, omnibus christi fidelibus presentibus pariter et futuris presenciam (!) noticiam habituris salutem in omnium Saluatore. Ad vniuersitatis vestre harum serie volumus peruenire noticiam, quod cum nos receptis literis magnifici T. etc. pro T. de T. contra T. de T. secundo die tricesimi noni diei octauarum festi T. in facta cuiusdam possessionis T. vocate in comitatu de T. existentis et complecionis terminorum iudiciorum per modum trinarie recaptiuacionis per ipsum T. super eadem possessione iuxta regni consuetudinem facte emanatis, iudiciarium processum eiusdem iudicis curie in se exprimendo et declarando, nobisque directis, nos amicabilem petitionibus eiusdem iudicis curie gratum consensum prebendum et assensum, vnacum magistro T. de T. curie regie notario, homine regio de curia regia ad id specialiter transmissio et in literis eiusdem iudicis curie nominatim conscripto nostrum hominem etc. Quod ipsi, die T. ad faciem possessionis T. in comitatu de T. existentis accessissent, ibique prefatus homo regius, eandem possessionem simulcum cunctis suis vtilitatibus etc. iuxta seriem et formam tenoremque earundem literarum ipsius iudicis curie ac modum in eisdem contentum recaptiuatorie ipsi T. perpetuo possidendum statuisset contradiccione prefatorum T. et aliorum quorumlibet non obstante. Datum quarto die diei statucionis prenotate. Anno Domini 1521.

Formularium 136—37. oldal.

210. *Relacio super communem inquisicionem sic scribitur.*

Tiszta formula.

211. *Relacio proclamacionis trium forum.*

Tiszta formula.

212. *Quando larua persona inducitur ad capitulum.*

T. de T. ex suggestione et seduccionem T. de T. vel ex preconcepta nequicia, aut falsitatis inductus astucia nomine et in persona eiusdem. quendam alium hominem coram capitulo ecclesie T. fraudulenter et inique astari faciendo et in quadam causa inter ipsum ab vna ac prefatum T. ab altera partibus in curia regia nota et vertenda, ad ipsius hominis iniquam et iniustam fassionem, literas expeditorias et quittancias ex parte sui et pro se ipso emanari fecisset et procurasset, vnde facta huiusmodi protestacione prefatus T. de T. annotatum T. de T. a recepcione premissarum literarum expeditoriarum iniuarum ipsum vero capitulum et quelibet alia credibilia loca et testimonialia ab emannacione, dacione, donacione et confeccione earundem quomodo factis iam vel fiendis inhibuit etc.

Formularium 140. oldal.

213. *Reambulacionis estimacionis et occupacionis relacio.*

»Spectabili et magnifico domini Emerico de Peren comiti perpetuo comitatus Abawÿwariensis, regni Hungarie palatino et iudici comanorum« adja a jelentést a bácsi káptalan. Benne előfordul a »Bartholomeus« személynév.

214. *Instrumentum procuratorium ab infirmo constituendum.*

In Nomine Domini. Amen. Anno natiuitatis eiusdem 1521. indiccione T. die vero T. mensis T. hora T. vel quasi in domo honeste domine T. consortis T. de T. dyocesis T. pontificatus autem sanctissimi in christo patris et domini nostri domini T. (Leonis) diuina prouidencia pape decimi anno T. in mei notarii publici subscripti, testiumque sub et infracriptorum presenciis, honesta domina T. prefata consortis dicti T. in ciuitate Kamoncz vocata dyocesis Bachiensis prefate commorans, graue infirmitatis morbo prostrata et preuenta in tantum quod vix de vno latere ad aliud eciam aliorum subsidio se vertere valeat, vtque ab omnibus mortis magis quam vite filia credatur, omnibus melioribus modo via iure forma et causa, quibus melius et efficacius potuit etc.

Formularium 141. oldal.

217. *Procuratorium ad acceptanda duo beneficia in vna ecclesia.*

In nomine Domini Amen. Anno domini natiuitatis eiusdem millesimo quingentesimo decimo quinto, indiccionis terciu die vero martis, vigesima quarta mensis januarii hora vesperarum vel quasi in domo venerabilis magistri Gregorii archidiaconi Sÿrimiensiis et canonici ecclesie Bachiensis in area

capitulari eiusdem fundata pontificatus siquidem sanctissimi in Christo patris et domini nostri domini Leonis diuina prouidencia pape decimi, anno eius tercio in mei notarii publici testiumque sub et infrascriptorum presenciis personaliter constitutus venerabilis dominus Blasius literatus de Kamoncz, factor casti Bachiensis, omnibus melioribus modo via iure forma et causa, quibus melius et efficacius potuit et debuit fecit constituit et solenniter ordinauit, suum verum et legitimum procuratorem et negociorum suorum gestorem ac nuncium specialem, honorabilem magistrum Laurencium de dicta Kamoncz, canonicum ecclesie Colocensis absentem tanquam presentem ad ipsius domini constituendum nomine et pro eo canonicatum et prebendam, necnon archidiaconatum catedrali in ecclesia cathedrali Colocensis beneficia videlicet ecclesiastica acceptando et recipiendo sibi que nomine procuratio dicta beneficia conferri et assignari ac de eisdem prouideri ipsorumque beneficiorum possessionem realem et actualem iuriumque et pertinenciorum eorundem omnium intrando adipiscendo continuando, regendo et gubernando, seque in dicta cathedrali ecclesia Colocensi ad prebendam huiusmodi ac in canonicatum et archidiaconatum catedrali, inque fratrem dominorum recipi stallumque sibi in choro et locum in capitulo, cum omni plenitudine iuris canonici assignare petendo et optinendo, necnon de obseruantia . . .

(Itt megszakad a kézirat.)

Formularium 142. oldal.

Közli: DR. IVÁNYI BÉLA.